Drift- och skötselinstruktion
Luft/vatten-värmepump

Instruktionen beskriver den egenkontroll och skötsel som du som ägare själv kan utföra, vilka arbeten som ska utföras av behörigt företag och hur du agerar vid larm och fel.

Sammanfattning

- Utedelen behöver fritt runt sig och snöfritt tak och baksida.
- Trycket i värmesystemet och partikelfiltret inne tittar du på några gånger per år.
- Låt pumpen alltid vara påslagen. Avstängd i kyla kan den frysa sönder.
- Köldmediet och elen är för certifierade och registrerade firmor.

Ägarens ansvar

Pumpen innehåller köldmedium, en fluorerad växthusgas. Installation, service på köldmediekretsen, läckagekontroll och flytt får bara göras av ett certifierat företag, och du ska kontrollera att firman har giltigt certifikat. De flesta villapumpar är så små att de inte kräver återkommande läckagekontroll. Mängden står på typskylten i ton CO2e. Är den 5 ton eller mer ansvarar du för att kontrollen blir gjord. Fråga firman om du är osäker. Certifieringsorganen, till exempel INCERT, har listor över certifierade företag.

Dokumentation

Manual, intyg från installationen, garanti och servicehistorik. Fota typskylten. Säljer du huset ska pappren följa med.

VID HUSKÖP ELLER NY INSTALLATION

Första åtgärder

1. **Fota typskylten och leta upp manualen.**
   Märke och modell står på inne- och utedelen.
2. **Boka en genomgång.**
   Be en firma visa tryckmätaren, partikelfiltret och säkerhetsventilerna. Märk rätt tryck med en tejpbit vid mätaren.
3. **Gå igenom värmen.**
   Be firman förklara värmekurvan och varmvattnet, och vad garantin kräver av service.

---

5 %

lägre energianvändning för uppvärmningen för varje grad du sänker inomhustemperaturen, enligt Energimyndigheten.

Värmekurvan styr hur varmt vattnet i elementen blir när det blir kallt ute. Rätt kurva ger jämn värme och lägre räkning. Ändra lite i taget och vänta ett dygn innan du ändrar igen.

OBSERVERA

Ändra värmekurvan i små steg och utvärdera efter ett dygn.

Utedel och vinterdrift

Säkerhet

Bryt strömmen med pumpens strömbrytare eller säkringen i elcentralen, enligt manualen. Slå på igen så fort du är klar, och dröj inte när det är kallt ute. Gör det innan du rengör utedelen. Öppna aldrig höljet och rör aldrig köldmediekretsen.

Ett par gånger per år

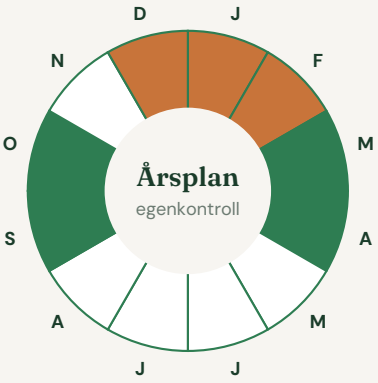
- Borsta bort löv och smuts från lamellerna och runt pumpen.
- Har det bildats en beläggning: milt rengöringsmedel och svag stråle. Aldrig sura, basiska eller klorhaltiga medel, aldrig högtryck.

På vintern

- Håll taket och baksidan fria från snö, och se till att takdropp inte faller rakt på pumpen.
- Is på lamellerna tar avfrostningen hand om. Vatten och ånga under utedelen är normalt.
- Smältvattnet ska ledas bort så att det inte blir ett isberg eller en isgata.
- Efter ett längre strömavbrott i kyla: kontrollera att pumpen startar och att det blir varmt. Annars, ring en firma.

När det är riktigt kallt

Vid mycket låga temperaturer tar elpatronen eller tillsatsvärmen över. Det syns på elräkningen men är inget fel. Går elpatronen mycket när det är milt ute: ring en firma.

Vår och höst: rengör utedelen, titta på trycket

Vinter: snö, is och takdropp

BEGREPP

Värmekurva
Inställningen som avgör hur varmt elementvattnet blir vid olika utetemperaturer.

Elpatron
Ett elelement som hjälper till när pumpen inte räcker, till exempel vid sträng kyla.

Partikelfilter
Silen som fångar smuts i elementvattnet.

Säkerhetsventil
Släpper ut vatten om trycket blir för högt. Spillröret ska gå till golvbrunn.

KONTROLLERA ATT RÄTT INSTRUKTION ANVÄNDS

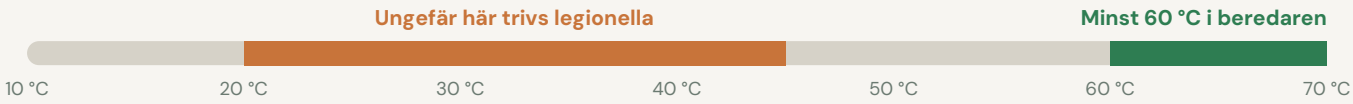
Luft/luft: Låda ute, och en innedel på väggen som blåser varm luft.

Luft/vatten: Låda ute, och värmen kommer ut i element eller golvvärme.

Bergvärme: Ingen låda ute. Ett borrhål på tomten och en pump inne.

Frånluft: Ingen låda ute. Pumpen sitter ihop med husets ventilation.

Värmesystem och varmvatten

Trycket

- Titta på tryckmätaren (manometern) några gånger per år. Trycket anges i bar. Rätt tryck står i manualen.
- Fyll på enligt manualen eller be firman. Fyll långsamt och håll ögonen på mätaren, för högt tryck får säkerhetsventilen att öppna.
- Släpper säkerhetsventilen ut vatten: sluta fylla. Har kretsen till utedelen frostskyddsvätska (glykol) fyller du aldrig på själv.
- Sjunker trycket gång på gång finns en läcka. Ring en firma.

Filter, ventiler och element

- Partikelfiltret rengörs under rinnande vatten enligt manualen. Låt firman visa första gången.
- Vilka säkerhetsventiler du har och hur de ska bete sig står i manualen. Vrid försiktigt, vattnet kan vara hett.
- Lufta elementen, alltså släpp ut luft med elementnyckeln, och titta på trycket efteråt. Stäng inte alla termostater, pumpen behöver flöde.

Varmvattnet

Legionella är en bakterie som trivs i ljummet vatten och kan ge en allvarlig lunginfektion. Boverkets råd är därför att vatten som står i beredaren inte ska understiga 60 °C. Många pumpar har ett program som regelbundet värmer upp vattnet extra. Låt det vara på, och fråga firman innan du sänker. Varmare vatten ökar risken att skålla sig vid kranen, så en blandningsventil, som blandar i kallt vatten, sköter temperaturen där.

Tryck

Sätt en tejpbit vid rätt tryck på mätaren när firman är där. Då ser du själv när något ändras.

Rätt tryck står i din manual

BEGREPP

Manometer

Tryckmätaren på värmesystemet, ofta nära pumpen.

Ring en firma om

- pumpen larmar eller visar en felkod som kommer tillbaka.
- trycket sjunker gång på gång, eller det finns vatten på golvet inne.
- en säkerhetsventil droppar hela tiden.
- det är kallt i huset trots att pumpen går.
- **Brännlukt, rök eller gnistor:** bryt strömmen. Vid brand, ring 112.

OBSERVERA

Vatten under utedelen är normalt. Vatten på golvet inomhus ska alltid utredas.

Ansvarsfördelning

Ägaren
Löpande egenkontroll

- Håller utedelen ren och snöfri
- Tittar på trycket
- Rengör partikelfiltret enligt manualen
- Sparar pappren

Servicefirman
Certifierad för köldmedier

- Allt arbete på köldmediet
- Service enligt manualen, ofta varje år
- Påfyllning av frostskyddsvätska
- Elarbete och felsökning

Så väljer du firma. Arbete på köldmediet kräver ett certifierat företag. Be att få se certifikatet. Elarbete gör ett registrerat elinstallationsföretag (Elsäkerhetsverkets e-tjänst Kolla elföretaget).

Källor: Naturvårdsverket, Privatpersoner måste anlita certifierad personal; Läckagekontroll. Energimyndigheten, Spara energi: enkla tips; Husguiden. Boverket, Legionella i vatten. Bosch, Användarhandledning Compress 3000 AWS. Råden ersätter inte tillverkarens manual eller en fackmans bedömning av just din anläggning.

ANLÄGGNINGSKORT · LUFT/VATTEN-VÄRMEPUMP

Vid larm

Skriv upp felkoden och fota displayen. Återställ högst en gång. Kommer larmet tillbaka, eller löser säkringen ut igen: ring servicefirman.

Egenkontroll

- ☐ Vår och höst: rengör utedelen
- ☐ Några gånger per år: trycket
- ☐ Enligt manualen: filter och ventiler
- ☐ Vinter: snö och takdropp borta
- ☐ Enligt manualen: service

Servicefirma, telefon

Märke och modell

Rätt tryck (bar)

Senaste service

Varmvatten (°C)

Garantin gäller till

Anteckningar